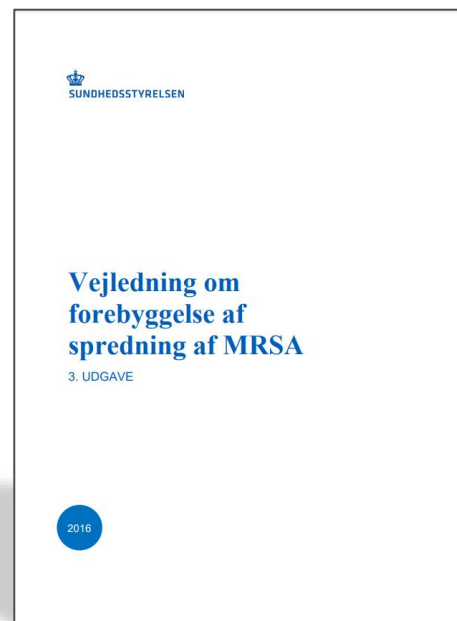
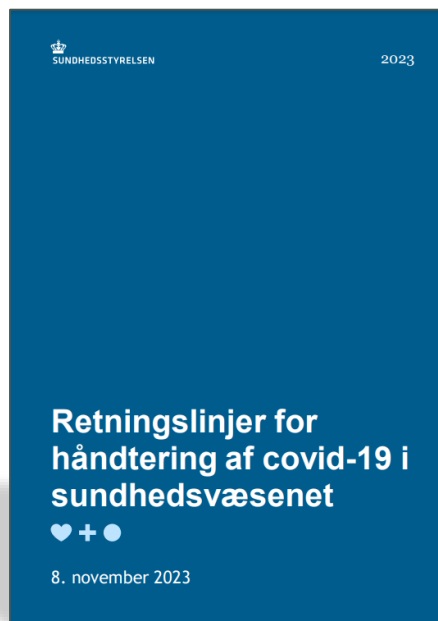

EKSEMPLER PÅ UDGIVELSER FRA SST

STRATEGI FOR INDSATSEN

Infektionshygiejne

- Overholdelse af de generelle infektionshygiejniske retningslinjer
- Undersøge personer, der er i øget risiko
- Ved positivt fund anvende supplerende infektionshygiejniske forholdsregler

Reduktion af antibiotikaforbruget

STOPAMR

<https://stopamr.dk/>

DE CENTRALE ELEMENTER I INFEKTIONSFOREBYGGELSE I SUNDHEDSSEKTOREN

“NIR om generelle forholdsregler i sundhedssektoren” og “NIR om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand” udgør de centrale elementer i infektionsforebyggelse i sundhedssektoren.

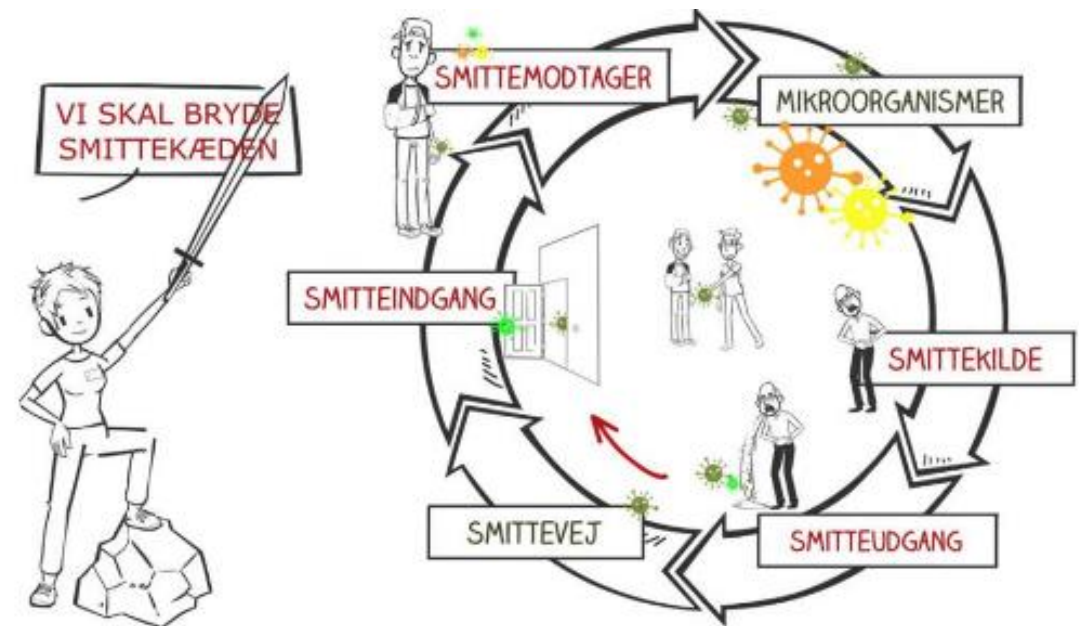
Der er udgivet 21 nationale infektionshygiejniske forholdsregler fra CEI.

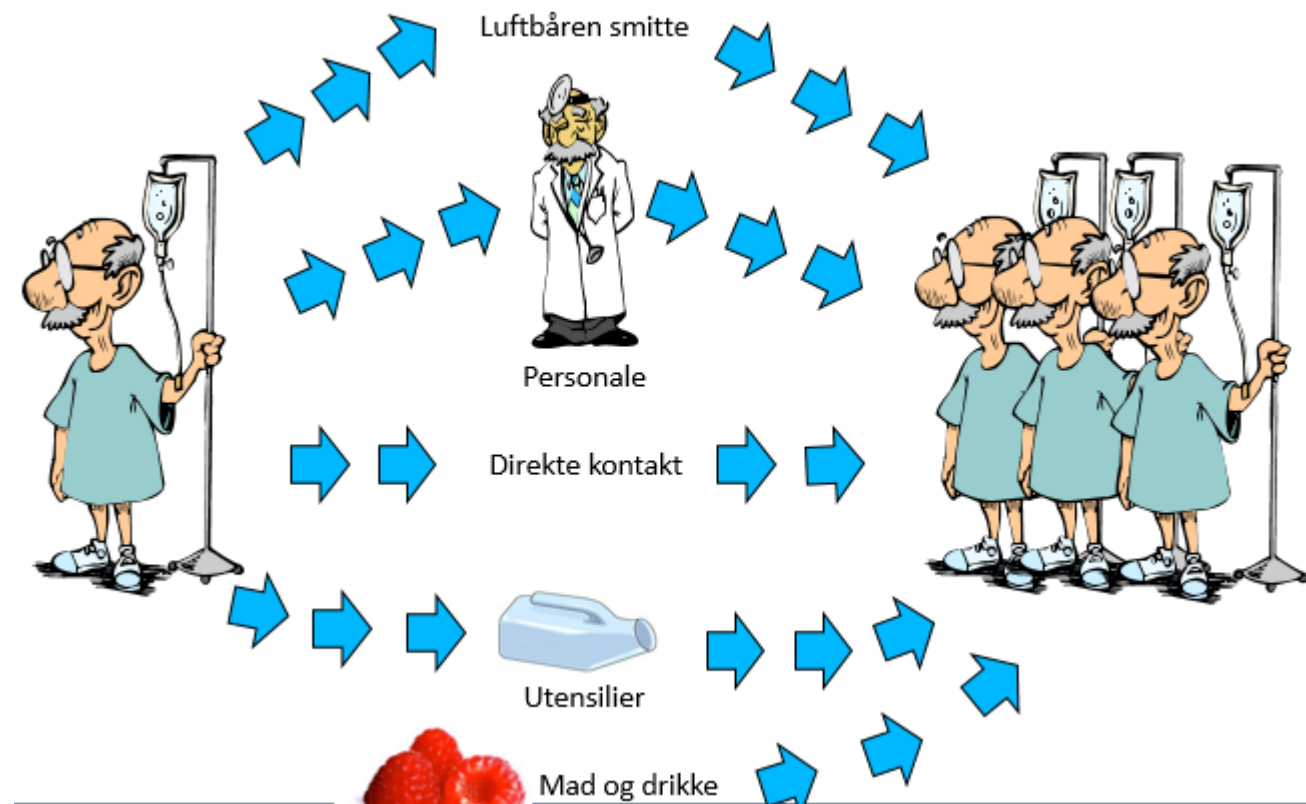
NIR findes her:
<https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

HYGIEJNEORGANISATIONEN RM

SMITTEKÆDEN

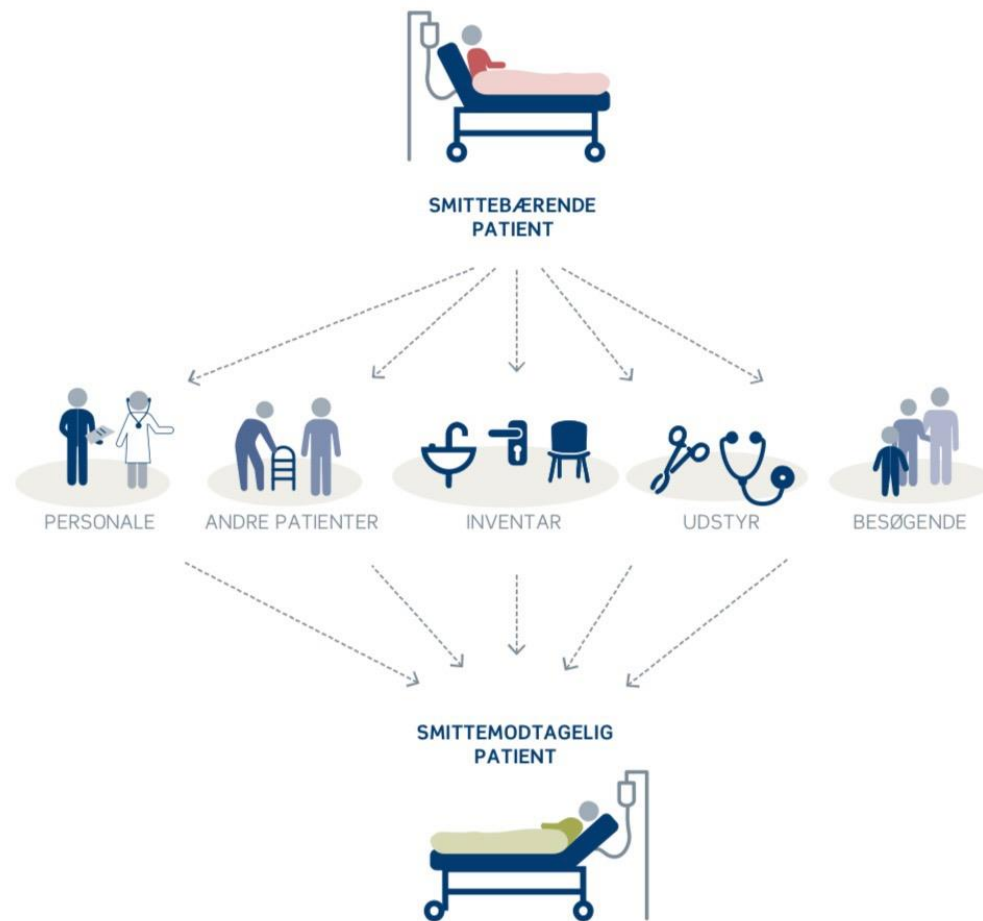
SMITTEVEJE

EKSEMPEL PÅ SMITTE VED KONTAKT

FIGUR 1

EKSEMPLER PÅ SMITTE VED KONTAKT

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) om generelle forholdsregler i sundhedssektoren fra Statens Serum Institut, 2017.

FOREBYGGELSE AF SMITTE

GENERELLE
INFEKTIONSHYGIEJNISKE
FORHOLDSREGLER

Håndhygiejne

Sterilisation

Desinfektion

Rengøring

- Håndhygiejne
- Arbejdsdragt
- Personlige værnemidler
- Rengøring, desinfektion og sterilisation
- Håndtering af rene og urene tekstiler
- Håndtering af affald
- Håndtering af fødevarer

SMITTEAFBRYDELSE — REGIONALE INSTRUKSER

Generelle infektionshygiejniske forholdsregler

- [Afbrydelse af smitteveje - Generelle infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)
- [Generelle infektionshygiejniske forholdsregler - Værnemidler, regional instruks](#)
- [Håndhygiejne - Generelle infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje](#)
- [Arbejdsdragt - Generelle infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje](#)
- [Medicinsk éngangsudstyr. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.](#)
- [Håndtering af sterile og rene varer, Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)
- [Håndtering af tekstiler til flergangsbrug på hospitalerne. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)
- [Førerhunde og servicehunde, Infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje](#)

GENBEHANDLING AF MEDICINSK Udstyr, TEKSTILER OG INVENTAR

- Bækkendekontaminatorer. Kvalitetssikring af bækkener og urinkolber. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.
- Desinfektion. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje.
- Genbehandling, håndtering og opbevaring af sterile utensilier, udenfor sterilcentraler. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje.
- Håndtering af specielt flergangsudstyr. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.
- Ultralydsprober. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.
- Telefoner og IT-udstyr. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.
- Genbehandling af ammeudstyr, sutteflasker, brystpumpe mv. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.

SUPPLERENDE FORHOLDSREGLER OG ISOLATIONSREGIMER

Mikroorganismer, der kræver supplerende infektionshygiejniske forholdsregler, regional supplerende
MRSA - Undersøgelse af patienter. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
MRSA - Undersøgelse af personale. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
MRSA - Supplerende forholdsregler. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
MRSA - CPO Lommekort, regional quickguide
CPO - Undersøgelse af patienter. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
CPO - Supplerende forholdsregler. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
MRSA og CPO screening og forholdsregler for nyfødte og børn op til 2 år. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Norovirus og andre virale mave-/tarminfektioner. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Kighoste. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Lus (pediculus capitis) Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Fnat (scabies). Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Tuberkulose. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Meningokoksygdom. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Covid-19, influenza og andre virale luftvejsinfektioner. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Skoldkopper. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Mæslinger. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks.
Clostridium (Clostridioides) difficile ribotype 027. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Særligt alvorlig smitsom sygdom. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Mpox - Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks
Skilte til brug ved isolation, regional supplerende

VEJLEDNING OM FOREBYGGELSE AF SPREDNING AF CPO

HVILKE PATIENTER ER OMFATTET

Patienter som tidligere er fundet CPO-positive.

Patienter som konstateres CPO-positive.

Patienter som har haft ophold på udenlandsk hospital/klinik (udenfor Norden) mere end 24 timer indenfor de sidste 7 dage.

Se e-Dok [CPO - Undersøgelse af patienter. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional instruks](#)

Undersøgelse for CPO - se e-Dok [CPO, \(dyrkning\), KMA, regional retningslinje](#)

CPO screening

carbapenemase-producerende organismer

Risikosituation	Kriterier der skal være opfyldt	Under-søgelse	Isolation
1 Tidligere fået påvist CPO		+	+
2 Indenfor de sidste 6 måneder haft kontakt med CPO-positiv person	Boet sammen med eller haft anden husstandslignende kontakt med person, der er CPO-positiv	+	-
3 Indenfor de sidste 6 måneder modtaget behandling på hospital eller klinik i udlandet (uden for Norden)	Ophold på hospital eller klinik længere end 24 timer inden for de sidste 7 dage	+	+
	Ophold på hospital eller klinik længere end 24 timer for mere end 7 dage siden	+	-
	Ophold på hospital eller klinik kortere end 24 timer, men der har været udført invasivt indgreb, f.eks. anlæggelse af dræn eller katetre, dialyse, syning af sår	+	-
	I denne sammenhæng anses injektioner, blodprøvetagning eller anlæggelse af perifert venekateter ikke for et invasivt indgreb		
	Ophold på hospital eller klinik kortere end 24 timer uden invasivt indgreb	-	-
4 Indenfor de sidste 6 måneder opholdt sig uden for Norden og fået behandling med antibiotika under opholdet		+	-
5 Indenfor de sidste 6 måneder haft ophold/arbejdet i krigszone, flygtningelejr eller ophold på asylcenter		+	-
6 Indenfor de sidste 6 måneder været i dialysebehandling eller behandling med cytostatika	Patienter i kronisk dialyse og patienter, der har været i behandling med cytostatika, som indebærer en øget risiko for infektion	+	-

Risikosituation 2-6: Hvis patienten er undersøgt indenfor den sidste måned, og ikke har været udsat for en ny risikosituation i den mellemliggende periode, skal patienten ikke undersøges ved indlæggelsen

VALG AF STUE

Patienten isoleres på enestue med eget bad og toilet. Markeres med isolationsskilt på døren til stuen.

For rekvirering af skilte, se e-Dok [Skilte til brug ved isolation, regional supplerende](#)

Patienten må forlade stuen i forbindelse med undersøgelse og behandling. I andre situationer bør dette ske efter aftale med Infektionshygiejnisk Enhed

[Patientinformation - Isolation under indlæggelse](#)

Barriereisolation kan anvendes. Må ikke forveksles med kohorteisolation, der ikke kan anvendes.

Patienten må færdes frit udendørs.

VÆRNEMIDLER

PERSONLIGE VÆRNEMIDLER - DEFINITION OG FORMÅL

DEFINITION

I [Bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler](#) fra Arbejdstilsynet defineres værnemidler som:

"alt udstyr, herunder beklædning, der er bestemt til at skulle beskytte de ansatte mod en eller flere risici, som kan true vedkommendes sikkerhed eller sundhed under arbejdet"

FORMÅL

Formål med anvendelse af værnemidler er at beskytte sundhedspersonale mod smitte med mikroorganismer.

Sekundært betyder anvendelse af værnemidler, at risikoen for, at sundhedspersonale giver smitte videre til patienter/borgere og omgivelser, minimeres.

GEBERELT OM VÆRNEMIDLER

Værnemidler tages på uden for stuen og anvendes ved arbejde på stuen.

Brug af værnemidler kan ud fra en risikovurdering afviges i tilfælde:

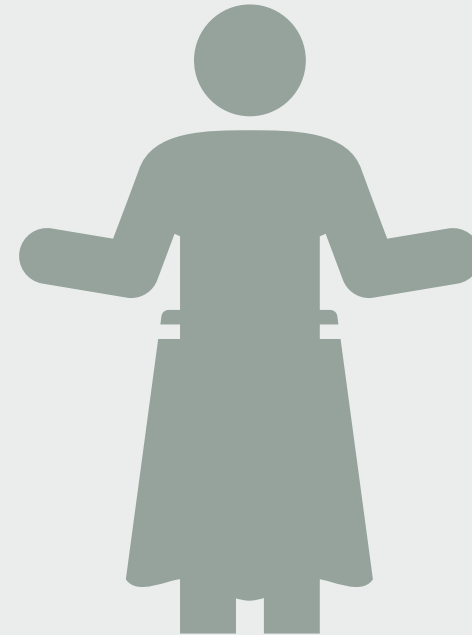
- hvor kontakt med patient, udstyr eller inventar ikke vurderes at medføre en risiko (f.eks. håndtryk, holde i hånd eller betjening af apparatur, hvor der efterfølgende udføres hånddesinfektion)
- hvor der ikke er direkte kontakt med patient, udstyr eller inventar eller risiko for stænk og sprøjt (fx samtale med patienten).

Værnemidler tages af, før stuen forlades – i nævnte rækkefølge: handsker og derefter plastforklæde. Der udføres hånddesinfektion incl. underarme efter aftagning af hvert værnemiddel.

PLASTIKFORKLÆDE

Engangsplastforklæde
anvendes ved

- pleje-, undersøgelses- og behandlingsopgaver
- kontakt med patientnært udstyr/inventar
- rengøringsopgaver.

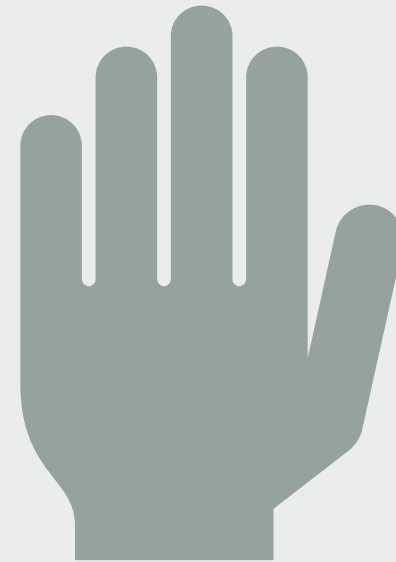

HANDSKER

Handsker anvendes ved

- pleje-, undersøgelses- og behandlingsopgaver
- kontakt med patientnært udstyr/inventar
- rengøringsopgaver

Handsker skiftes ift. procedurer (generel infektionshygiejne).

KAN BRUG AF HANDSKER UDGØRE EN INFEKTIONSHYGIEJNISK RISIKO?

J A!

- Brug af handsker kan påvirke efterlevelsen af håndhygiejnekravene.
- Hvis handsker ikke skiftes mellem urene og rene opgaver, og der ikke udføres håndhygiejne efter brug af handsker, kan handsker indirekte bidrage til smittespredning.
- Handsker der har været i kontakt med urene overflader, forurener det, man efterfølgende rører ved.
- Handsker skal derfor skiftes mellem procedurer, også hos den samme patient - og der udføres håndhygiejne mellem handskeskift.

ANSIGTSVÆRNEMIDLER

Maske type II og øjenbeskyttelse
anvendes ved procedurer med
risiko for sprøjt og stænk

HÅNDHYGIEJNE

Hånddesinfektion udføres, før isolationsstuen forlades.

Der skal udføres handskeskift og håndhygiejne mellem urene og rene procedurer og eksempelvis før håndtering af rent udstyr i skabe.

Patienten instrueres i korrekt håndhygiejne. [Håndhygiejne et fælles ansvar. Vejledning til patienter og pårørende](#)

Læs evt. mere om håndhygiejne her: [Håndhygiejne. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje](#)

PÅRØRENDE / BESØGENDE

Pårørende/besøgende skal informeres om korrekt håndhygiejne og om:

- at udføre håndhygiejne når de kommer ind på isolationsstuen, og når de forlader stuen
- at værnemidler kun skal anvendes, hvis de deltager i pleje- og behandlingsopgaver
- at besøg hos andre patienter bør foregå før besøg på isolationsstuen
- at de kan benytte hospitalets caféer (hvis de er offentlige).

Individuelle aftaler, der afviger fra ovenstående, kan indgås med de pårørende, såfremt de er instrueret i korrekt håndhygiejne og kan samarbejde om infektionshygiejne. Afsnittets personale udarbejder sammen med Infektionshygiejnisk Enhed de individuelle aftaler.

UDSTYR, LINNED, AFFALD MM.

- Utensilier sættes direkte i instrumentvaskemaskine til varmedesinfektion.
- Apparaturl rengøres og desinficeres før det bringes ud af isolationsstuen.
- Service sættes direkte i køkken eller på afrydningsvogn, benyt handsker ved håndtering.
- Affald og snavsetøj lukkes i posen på stuen og kasseres/sendes til vask på vanlig vis.

DAGLIG RENGØRING

Servicepersonale informeres om oprettelse af isolation og anvender værnemidler som det øvrige personale.

Sengestue, sengebord og øvrigt inventar, patientnært udstyr/apparatur rengøres.

Der foretages rengøring og desinfektion af kontaktpunkter (håndtag, sengehest, sengegavl, elevationsbetjening, klokkesnor, kontakter på lys/udstyr/apparatur).

Bad og toilet rengøres. Kontaktpunkter (håndtag, vandhaner, toiletsæde og toiletskylleknop) rengøres og desinficeres.

Gulv rengøres.

Ved spild og synlig forurening med organisk materiale (eks. fæces/opkast): Spild tørres op. Der rengøres, og derefter udføres desinfektion.

Rengøringsudstyr: Mopper og klude emballeres på stuen og sendes til vask. Kun nødvendigt udstyr og klude/rengøringsmidler medtages på stuen. Udstyr rengøres og desinficeres, inden det bringes ud fra stuen, alternativt bringes det direkte til instrumentvaskemaskine.

TRÆNING PÅ GANG/TRAPPER

Uden fysisk kontakt anvendes ikke værnemidler.

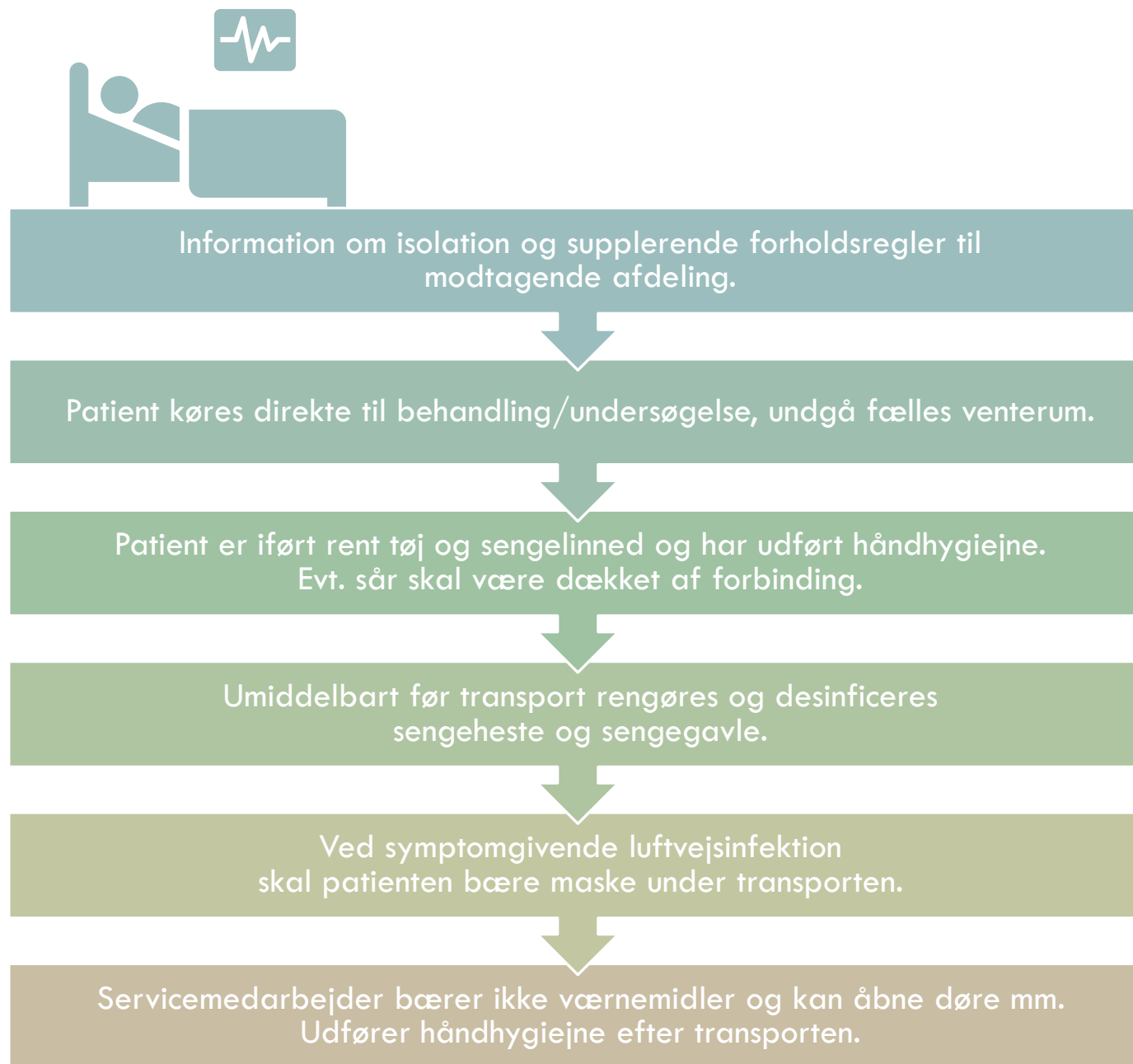
Med fysisk kontakt anvendes engangsplastforklæde og handsker.

Ud fra en risikovurdering kan brug af værnemidler undlades, hvis arbejdsdragten skiftes efter endt træning. Personalet skal have fokus på ikke at stigmatisere patienten i forhold til medpatienter og besøgende.

Ved udendørs aktivitet: Der anvendes ikke værnemidler, men der kan være behov for at skifte arbejdsdragten efterfølgende.

Hjemmebesøg: Brug af værnemidler afhænger af aktiviteten i hjemmet.

TRANSPORT AF PATIENT I ISOLATION

VARIGHED AF ISOLATION

Bærertilstand med CPO forventes ikke at kunne ophæves.

Hvis en patient ikke har fået påvist CPO i 12 måneder og er CPO-negativ ved indlæggelsen, kan det være muligt at lempe de supplerende infektionshygiejniske forholdsregler under den aktuelle indlæggelse. Vurderingen heraf foretages af afdelingsledelsen i samarbejde med den infektionshygiejniske enhed og Klinisk Mikrobiologi.

I vurderingen indgår patientens individuelle risikofaktorer:

- Antibiotikabehandling
- Diarré
- Inkontinens for fæces eller urin
- Fremmedlegemer
- Patientens evner og forståelse for overholdelse af generelle infektionshygiejniske forholdsregler

SLUTRENGØRING

- Servicepersonale benytter værnemidler afhængig af smittevejen.
- Stuen – overflader og inventar (fx seng og sengebord) rengøres og desinficeres.
- Sengeforhæng og badeforhæng sendes til vask. Gardiner sendes til vask ved synlig forurening.
- Udstyr i skabe/skuffer, håndteret korrekt, kan forblive på stuen.
- Udstyr på åbne hylder kasseres eller genbehandles.
- Toiletbørste og toiletrulle kasseres.

PATIENTOPLEVELSER

Personalet går halvt så ofte ind til patienter i isolation som til ikke isolerede.

Personalet tilbringer 22 % mindre tid hos patienter i isolation som hos ikke isolerede patienter.

Patienterne oplever:

- I højere grad angst og depressioner
- Mangel på stimuli
- Mindre information
- Er mindre tilfredse med behandlingen
- Får mindre at spise og drikke
- Bliver ikke observeret tilstrækkeligt

GENERELT GÆLDER

- har samme krav på sundhedsydelser som alle andre
- kan få behandling: Behandling må ikke udsættes pga CPO
- kan indlægges på enhver hospitalsafdeling
- kan frit deltage i sociale aktiviteter, genoptræning mv

	MRSA, CPO og Meropenemresistente enterobakterier	Clostridium difficile ribotype 027 (CD027)	Norovirus og andre virale mave-/tarminfektioner	Lungetuberkulose	Influenza, Covid-19 og andre virale luftvejs-infektioner
Smittetåde	Kontaktsmitte	Kontaktsmitte	Kontaktsmitte, dråbesmitte (ved opkastning)	Kontaktsmitte, dråbesmitte	Kontaktsmitte, dråbesmitte
Isolationsskilte med værnemidler Placeres på ydersiden af døren			 Ved eksplosiv opkastning benyttes ansigtsværnemidler og nedenstående skilt. 	 FFP3 maske anvendes ved hoste- provokation. Ved MDR-tuberkulose: anvendes FFP3 maske samt visir eller briller.	 Ansigtsskilt benyttes indenfor 2 meter fra patienten. FFP3 anvendes ved udvalgte aerosol producerende procedurer og øvrige forhold, se e-dok.
Isolationsskilte Placeres på indersiden af døren på isolationsstuen	VIGTIG INFO TIL ALLE Husk Hånddesinfektion inden stuen forlades	VIGTIG INFO TIL ALLE Husk Håndvask + hånddesinfektion inden stuen forlades	VIGTIG INFO TIL ALLE Husk Håndvask + hånddesinfektion inden stuen forlades	VIGTIG INFO TIL ALLE Husk Hånddesinfektion inden stuen forlades	VIGTIG INFO TIL ALLE Husk Hånddesinfektion inden stuen forlades
Rengøring og desinfektion udstyr fra isolationstuen	Vand og sæbe + sprit . Skriv desinfektionsmiddel på isolationsskilt. Desinfektionsmiddel sprit .	Vand og sæbe + klor . Skriv desinfektionsmiddel på isolationsskilt. Desinfektionsmiddel Klor .	Vand og sæbe + klor . Skriv desinfektionsmiddel på isolationsskilt. Desinfektionsmiddel Klor .	Vand og sæbe + sprit . Skriv desinfektionsmiddel på isolationsskilt. Desinfektionsmiddel sprit	Vand og sæbe + sprit . Skriv desinfektionsmiddel på isolationsskilt. Desinfektionsmiddel sprit .
Handsker	Handsker skiftes efter urene og før rene opgaver. Benyttes ved direkte kontakt med patient, udstyr og inventar samt rengøringsopgaver	Handsker skiftes efter urene og før rene opgaver. Benyttes ved direkte kontakt med patient, udstyr og inventar samt rengøringsopgaver.	Handsker skiftes efter urene og før rene opgaver. Benyttes ved direkte kontakt med patient, udstyr og inventar samt rengøringsopgaver.	Handsker skiftes efter urene og før rene opgaver. Benyttes ved direkte kontakt med patient, udstyr og inventar samt rengøringsopgaver.	Handsker skiftes efter urene og før rene opgaver. Benyttes ved direkte kontakt med patient, udstyr og inventar samt rengøringsopgaver.
Pårørende/besøg	Ved besøg instrueres i håndhygiejne. Der risikovurderes ift. smitterisiko og evt. anvendelse af værnemidler. Kontakt evt. IHE.	Ved besøg instrueres i håndhygiejne. Der risikovurderes ift. smitterisiko og evt. anvendelse af værnemidler. Kontakt evt. IHE.	Ved besøg instrueres i håndhygiejne. Der risikovurderes ift. smitterisiko og evt. anvendelse af værnemidler. Kontakt evt. IHE.	Ved besøg instrueres i håndhygiejne. Der risikovurderes ift. smitterisiko og evt. anvendelse af værnemidler. Kontakt evt. IHE.	Ved besøg instrueres i håndhygiejne. Der risikovurderes ift. smitterisiko og evt. anvendelse af værnemidler. Kontakt evt. IHE.
Daglig rengøring og desinfektion	Daglig rengøring og desinfektion. Toilet/bad: Sprit . Kontaktpunkter: Sprit . Gulv: rengøres.	Daglig rengøring og desinfektion. Toilet/bad: Klor . Kontaktpunkter: Klor . Gulv: rengøres	Daglig rengøring og desinfektion. Toilet/bad: Klor . Kontaktpunkter: Klor . Gulv: rengøres.	Daglig rengøring og desinfektion. Toilet/bad: Sprit Kontaktpunkter: Sprit Gulv: rengøres	Daglig rengøring og desinfektion. Toilet/bad: Sprit . Kontaktpunkter: Sprit . Gulv: rengøres.
Rengøring og desinfektion ifm. ophævelse af isolation og slutrengøring	Senge rengøres og desinficeres på stuen og sendes herefter til grundig rengøring. Øvrige inventar som ved daglig rengøring og desinfektion. Gulv: rengøres.	Senge rengøres og desinficeres på stuen og sendes herefter til grundig rengøring. Øvrige inventar som ved daglig rengøring og desinfektion. Gulv: rengøres og desinficeres med Klor .	Senge rengøres og desinficeres på stuen og sendes herefter til grundig rengøring. Øvrige inventar som ved daglig rengøring og desinfektion. Gulv: rengøres.	Senge rengøres og desinficeres på stuen og sendes herefter til grundig rengøring. Øvrige inventar som ved daglig rengøring og desinfektion. Gulv: rengøres	Senge rengøres og desinficeres på stuen og sendes herefter til grundig rengøring. Øvrige inventar som ved daglig rengøring og desinfektion. Gulv: rengøres.

ISOLATIONSVOGNE

